

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_04_GULLIVEROVY_CESTY		
Název materiálu:	J.Swift - Gulliverovy cesty		
Předmět:	Český jazyk	Ročník:	8.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	28. 11. 2011
Jméno autora:	Mgr. Magdalena Obšivačová		
Klíčová slova:	cestopis, popis, fiktivní - reálný, rozbor, domýšlení – vyvozování, vyhledávání v textu, význam slov		
Výchovné a vzdělávací cíle:	definovat cestopis posoudit věrohodnost cestopisu, zdůvodnit nereálnost, znaky mluvící pro věrohodnost vyhledávání informací v textu zdůvodňování tvrzení na základě textu vyvozování závěrů		
Rozvíjené klíčové kompetence:	komunikační KK sociálně personální KK KK k řešení problémů		
Anotace, metodický list:	Příprava na vyučovací hodinu rozvíjející čtenářskou gramotnost s využitím schématu E-U-R. Součástí hodiny je pracovní list s křížovkou vztahující se k přečtenému textu a textová příloha.		
Použité zdroje:	Čítanka NEZKUSIL V. Literární výchova pro 8. ročník základní školy . Úvod do světa literatury II, 2. vyd.Praha: Fortuna, 1999. ISBN 80-7168-389-2. s.147-149		

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Popis hodiny	EVOKACE
	Otázky na úvod: Co je to cestopis – vysvětlete? Které autory cestopisu znáte? Jaké jazykové a stylistické prostředky jsou použity v popise? Co víte o příbězích cestovatele Gullivera?
	Informace o J. Swiftovi a jeho knize Gulliverovy cesty
	UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU
	Četba úryvku z knihy o pobytu na ostrově Liliputu. Úkol: Shrňte si ve dvojicích, o čem úryvek pojednává, čím vás zaujal, hodnoťte, zda by vás kniha zajímala.
REFLEXE	
Otázka: Proč Gulliver žil na Liliputu v blahobytu obsluhován stovkami sloužících?	
Úkol: vyluštěte křížovku, obsahuje slova z textu, tajenkou je název další země, kterou Gulliver navštívil (země inteligentních mluvících koní).	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

JONATHAN SWIFT [džonatan svift] (1667-1745)

Spisovatel, básník, publicista. Zapsal se do světové literatury hlavně románem *Cesty k několika vzdáleným národům od Lemuela Gullivera, nejprve lékaře a potom kapitána několika lodí* (1726). Naše ukázka je vybrána z první části, která popisuje Cestu do Liliputu.

Jonathan Swift GULLIVEROVY CESTY

(úryvek)

Snad se zvědavý čtenář na tomto místě pobaví, když mu povím něco o svém příbytku a o tom, jak jsem v té zemi žil za pobytu trvajících devět měsíců a třináct dní. Měl jsem nadání na řemeslné práce a nezbytí mě k tomu přímo ponoukalo, a tak jsem si zrobil z nejvyšších stromů královského sadu stůl a dosti pohodlnou židli. Dvě stě švadlen mi šilo košile a plátno na postel a na stůl, vesměs z nejsilnějšího a nejhrubšího druhu, jaký sehnaly. Musily je však několikrát přeložit a prošíť, neboť i nejtlustší bylo ještě o poznání hebké než kment. Plátno mívá u nich tři palce do šířky a tři stopy tvoří štůček. Míru mi braly švadleny takto: já jsem si lehl na zem, jedna mi stála na krku a druhá na prostředku nohy, a napínaly silný provázek, který držely za konec. Třetí pak měřila délku provázku palcovým pravítkem. Potom mi změřily pravý palec a víc už nechtěly. Podle matematického výpočtu je totiž dvojnásobný obvod palce obvod zápěstí a tak dále až ke krku a k pasu. Podle mé staré košile, kterou jsem jim rozprostřel na zem jako vzorek, nastříhaly mi přesně prádlo. Stejně mi šilo na tři sta krejčích šaty. Jenže ti přišli na jiný vynález, jak mi vzít míru. Klekl jsem si a oni mi přistavili od země ke krku žebřík. Jeden po něm vylezl a spustil mi z límce na zem olovnici; to se rovnalo právě délce mého kabátu. Pás a ruce jsem si změřil sám. Když byly mé šaty dohotoveny – a šity byly v mém domě, neboť ani největší jejich dům by je byl nepojal –, vypadaly jako našívaná práce, jakou dělají anglické dámy, ledaže byly stejné barvy.

Na přípravu jídla jsem měl v pohodlných chatách, nastavených

[27]

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

kolem domu, tři sta kuchařů, kteří tam bydleli i s rodinami a strojili mi každý po dvou pokrmech. Bral jsem dvacet sklepníků do ruky a stavěl je na stůl. Dalších sto čekalo dole na zemi, někteří s mísami masa, jiní se sudy vína a jiných nápojů pověšenými na rameně. Sklepníci, kteří byli nahoře, vytahovali to všechno podle mého přání velmi důmyslně na laněch, jako vytahujeme v Evropě okovy ze studny. Mísa jejich masa vydala pořádné sousto a sud jejich nápojů slušný doušek. Jejich skopové se nevyrovná našemu, ale hovězí mají výborné. Jednou jsem dostal tak velkou svíčkovou, že jsem ji musel rozkrojit na tři kusy. Ale to je vzácnost. Sloužící žasli nad tím, že jsem jedl maso i s kostmi, jako u nás jídáme skřivánčí stehýnko. Jejich husy a krocany jsem strkal do úst najednou a přiznávám, že předčí daleko naše. Menší drůbež jsem nabíral na špičku nože po dvaceti až třiceti kusech.

Jednoho dne projevil Jeho Veličenstvo císař, který měl zprávy o tom, jak žiji, přání mít potěšení (jak ráčil říci) poobědvat se mnou spolu se svou královskou chotí a s princem a princeznami. Přišli tedy za mnou a postavil jsem je v trůnech, obklopené stráží, na stůl naproti sobě. Nejvyšší komoří Flimnap s bílou holí byl rovněž v jejich družině. Povšiml jsem si, že na mne kysele zahlíží. Ale dělal jsem, jako bych ho nepozoroval, a jedl jsem ještě více než jindy, jednak abych uctil svou drahou vlast a také abych tím u dvora vzbudil obdiv. Právem se domnívám, že ta návštěva Jeho Veličenstva zavedla Flimnapovi příležitost, aby mě u svého pána očernil. Ten ministr byl dávno mým nepřitelem, ačkoliv se naoko choval ke mně vlídněji, než měl při své mrzoutské povaze ve zvyku. Poukázal císaři na to, jak má vyčerpanou pokladnu. Že si musí vypůjčovat s velkou srážkou. Stál jsem už zkrátka Jeho Veličenstvo půldruhého milionu sprugů (což jest jejich největší zlatá mince, velká asi jako cetka), a bylo by tedy radno, aby mě císař při první slušné příležitosti propustil.

[Z angličtiny přeložil a upravil Aloys Skoumal]

